



Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bedrijvenpark Medel, gemeente Tiel

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

29 maart 2017 / projectnummer: 3196



1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

De gemeente Tiel wil het bestaande bedrijventerrein Medel (130 hectare groot) uitbreiden met circa 52 hectare netto bedrijventerrein. Hiervoor is een nieuw bestemmingplan genaamd 'Kanaalzone – Medel Afronding' nodig. Voordat de gemeenteraad van Tiel hierover besluit, zijn de milieugevolgen onderzocht in een MER. De gemeenteraad heeft de Commissie m.e.r.¹ gevraagd het MER te beoordelen op juistheid en volledigheid. Het MER is de laatste stap in de afronding van het bedrijventerrein Medel.²

Bevindingen MER

Het rapport laat de milieueffecten zien van de omzetting van het huidige agrarische gebied naar bedrijventerrein³. Ten opzichte van eerdere plannen is de 'zwaarte van de bedrijven', die toegestaan wordt, verlaagd (van de zogenaamde categorie 5.1 naar 4.2). Dit maakt de milieu-inpassing in de omgeving eenvoudiger.

Uit het rapport blijkt ook dat op het terrein diverse archeologische vindplaatsen aanwezig zijn. In het MER en het bestemmingsplan is de omgang met archeologie duidelijk beschreven. Een voorbeeld hiervan is het vrijhouden van bebouwing van het zuidelijk deel van de archeologische vindplaats 'de Hoge hof' die bewoond was van de Romeinse tijd tot de Middeleeuwen.

Milieu-aandachtpunten en aanbevelingen Commissie

De locatie en buitengrenzen van het bedrijventerrein zijn eerder al vastgelegd. In het onderhavige MER ligt de nadruk daarom op het vastleggen van de geluidscoutour en maatregelen op het gebied van verkeer, archeologie en het tegengaan van geluidhinder. Het MER bevat geen alternatieven of inrichtingsvarianten. Uitgaande van het genoemde bedrijfsprofiel van het bedrijvenpark (transport en distributiesector én uitsluiting categorie 5 bedrijven) acht de Commissie op deze locatie geen onderscheidende ruimtelijke inrichtingsalternatieven met milieuwinst mogelijk. Bij een ander bedrijfsprofiel van dit terrein (bijvoorbeeld productiebedrijven of maakindustrie), zijn dergelijke alternatieven mogelijk wel aanwezig⁴, de Commissie adviseert hier rekening mee te houden.

De gemeente heeft hoge duurzaamheidsambities en -wensen voor de invulling van het terrein. Deze zijn echter vrijblijvend uitgewerkt in het MER. Consequentie hiervan is dat onduidelijk is hoe ambities om mogelijke wateroverlast ten gevolge van klimaatverandering verder te beperken en de ambitie om de CO₂-uitstoot te verlagen ingevuld kunnen worden. Dit verkleint de kans dat deze ambities gerealiseerd worden. De Commissie vindt dit een gemis en beveelt aan dit alsnog uit te werken. De Commissie adviseert de ambities op het gebied van duurzaamheid en energietransitie uit te werken en aan te geven hoe deze ambities planologisch kunnen worden vastgelegd in het bestemmingsplan (bijvoorbeeld in planregels). Geef

¹ Zie voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie, haar werkwijze en verdere projectgegevens [3196](#).

² De Commissie heeft hierover ook eerder geadviseerd zie <http://commissiemer.nl/advisering/afgerondeadviezen/2889>.

³ Het nieuwe bestemmingsplan 'Kanaalzone – Medel afronding' heeft gedeeltelijk ook betrekking op een herverkaveling van het bedrijventerrein Medel fase 1 (1a en 1b, zie figuur 1.2). Deze deelgebieden waren reeds in het provinciaal inpassingsplan 'Medel fase 1' bestemd als bedrijventerrein.

⁴ Het bestemmingsplan geeft toestemming voor bedrijven tot en met categorie 4.2, hierdoor wordt ook toestemming gegeven voor andere type bedrijven dan transport en distributie.

voor zover doorvertaling naar het bestemmingsplan niet mogelijk is aan welke andere ruimtelijke of beleidsinstrumenten de gemeente tot haar beschikking heeft om deze ambities uit te werken (zie verder §2.1 van dit advies).

Uit het MER blijkt dat het bedrijventerrein door stikstofdepositie effecten op beschermde natuurgebieden heeft, bijvoorbeeld Natura 2000-gebieden Binnenveld en Rijntakken. Doordat dit bestemmingsplan onderdeel is van het Programma aanpak stikstof (PAS) is hiervoor milieuruimte (ontwikkelruimte) beschikbaar (zie verder §2.2 van dit advies).

Conclusie

De eindconclusie van de Commissie is dat met het MER er goede en bruikbare milieu-informatie ligt waarmee een goed afgewogen besluit over het bestemmingsplan 'Kanaalzone – Medel Afronding' mogelijk is.

2. Toelichting op het oordeel

2.1 Duurzaamheid

De gemeente heeft hoge ambities voor een duurzame inrichting van het gebied en duurzame energie.⁵ Deze zijn echter vrijblijvend uitgewerkt in het MER. Zo ontbreekt in het toetsingskader van het MER de klimaatproblematiek en ontbreken concrete verwijzingen naar wateroverlast (adaptatie) en het verlagen van de CO₂-uitstoot (mitigatie). Het MER geeft wel aan dat energiegebruik zoveel mogelijk beperkt moet worden, noemt zonne-energie als een optie en stelt dat het bedrijventerrein energiezuinig moet worden ingericht. Ook worden energie-neutrale openbare voorzieningen genoemd en 'duurzaam transport'.

De ambitie en wensen van de gemeente Tiel zijn de Commissie hiermee op hoofdlijnen duidelijk, echter het antwoord op de vraag hoe deze ambitie en wensen in realiteit omgezet kunnen worden en wat dit betekent voor de inrichting van en besluitvorming over dit terrein is niet onderzocht. De Commissie denkt hierbij bijvoorbeeld aan onderzoek naar:

1. een inrichtingsontwerp waarmee maximaal rekening wordt gehouden met de impact van klimaatverandering (klimaatadaptatie);⁶
2. de mogelijkheid van het gebruik van duurzame energiebronnen zoals zonne-energie en warmte-koude-opslag (WKO) en de haalbaarheid van geothermie en windenergie op dit terrein;
3. randvoorwaarden en eisen voor de toekomstige inrichting en gebruik van het terrein en de (positieve) milieueffecten daarvan. Hiermee kan desgewenst gestuurd worden op duurzaamheidsambities voor de inrichting van het gebied en toepassing van duurzame energie en energiebesparing.

De Commissie ziet hier een mogelijkheid om de kans dat ambities en wensen daadwerkelijk ingevuld worden te vergroten. De Commissie beveelt daarom aan dit alsnog uit te werken

⁵ Zie bijvoorbeeld pagina 143 en verder van het MER.

⁶ Uit het MER blijkt wel dat voldaan wordt aan regels voor waterberging om te compenseren voor nieuw verhard oppervlak.

voordat met de uitgifte van de gronden wordt gestart, zodat hier door de gemeente in planregels (bijvoorbeeld een EPC-waarde⁷ van nul of lager) of bij het uitgiftebeleid rekening mee gehouden kan worden.

2.2 Natuur en luchtkwaliteit

Het MER en de Passende beoordeling gaan beperkt in op de gevolgen van stikstofdepositie op natuurgebieden in de omgeving van het bedrijventerrein. Reden hiervoor is dat de ontwikkeling als prioritair project onderdeel is van het Programma aanpak stikstof (PAS) waardoor voldoende milieuruimte beschikbaar is gemaakt. Daarom zijn de milieueffecten van dit onderdeel niet in het MER opgenomen.

Het MER moet echter de effecten van een initiatief beschrijven, ook al worden deze door middel van een programma als het PAS ondervangen.⁸ De gemeente heeft een zogenaamde Aerius-uitdraai aan de Commissie aangeleverd⁹ waarmee de toename van stikstofdepositie op nabijgelegen Natura 2000-gebieden Binnenveld, Kolland & Lingegebied & Diefdijk Zuid, Rijnakken en de Veluwe als gevolg van het project voldoende in beeld zijn gebracht

Het is de Commissie nog onduidelijk welke relatie er bestaat tussen de emissiekengetallen die de basis vormen voor de Aerius-berekening van de verwachte stikstofdepositie en de bedrijfscategorieën (tot en met categorie 4.2) waar dit bestemmingsplan toestemming voor geeft. De Commissie constateert wel dat deze kengetallen binnen de range zitten die bij andere bedrijventerreinen gehanteerd worden¹⁰, de beoogde logistieke invulling zal daarbij naar verwachting emissies geven die aan de onderkant van deze range liggen, waardoor de berekende stikstofdepositie waarschijnlijk een maximum-inschatting is. De Commissie vindt daarom dat de met Aerius bepaalde stikstofdepositie voldoende beeld geeft van de milieueffecten van dit bedrijventerrein op dit aspect.

Luchtkwaliteit bijlage MER

Het luchtkwaliteitsonderzoek bij het MER vindt de Commissie van goede kwaliteit. In het MER zijn in het figuur op pagina 81 en verder echter piekbelastingen opgenomen die de Commissie niet kan verklaren en die niet overeenkomen met het luchtonderzoek in de bijlage.

In het bijlage onderzoek is uitgegaan van een vaste emissie per oppervlakte eenheid in plaats van piekbelastingen. Daarmee zou de Commissie de twee pieken midden op het terrein op het figuur op p.81 niet (in deze mate) verwachten. Pieken zouden ook kunnen ontstaan langs

⁷ De EPC waarde is een maat voor het energieverbruik van een gebouw, bij een waarde onder de nul, produceert het gebouw netto duurzame energie.

⁸ De Commissie heeft de gemeente vragen gesteld over de verwachte toename van stikstofdepositie van het initiatief op de nabijgelegen Natura 2000-gebieden Redenen hiervoor waren dat zogenaamde Aerius-uitdraai op <http://pas.natura2000.nl/> van 2 december 2015 waarnaar het MER verwees incompleet was (gedeelte van de uitdraai met een beschrijving van de effecten Natura-2000-gebieden ontbrak) en omdat de onderbouwing van gehanteerde emissiekengetallen – die gebruikt zijn als invoer van de Aerijsuitdraai – ontbrak.

⁹ De gemeente heeft een (oudere) wel complete Aerijsuitdraai van 18 mei 2015 en de gehanteerde emissiekengetallen aan de Commissie gestuurd, namelijk voor categorie 3 (131 kg/ha/jr NO_x en 5 kg/ha/jr NH₃) en voor categorie 4 (1031 kg/ha/jr NO_x en 21 kg/ha/jr NH₃). Een onderbouwing van deze getallen ontbrak wederom. Hierbij is wel van belang dat in het bestemmingsplan categorie 5 bedrijven zijn uitgesloten, terwijl deze in de beide Aerijs-uitdraaien nog zijn opgenomen. Dit zet de resultaten in een iets ander (positiever) perspectief.

¹⁰ Namelijk Laarakker Zuid te Haps, Harselaar-Zuid fase 1a en Harselaar-Driehoek en Emerald te Delfgauw.

specifieke infrastructuur (bijvoorbeeld rotondes), maar die liggen daar niet. Ook de piek in luchtverontreiniging op de A15 is in dit kader onduidelijk. De Commissie adviseert er rekening mee te houden dat van deze figuur mogelijk een verkeerd beeld uitgaat.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: Burgemeester en wethouders van de gemeente Tiel

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van de gemeente Tiel

Besluit: vaststellen bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.: D11.3

Activiteit: De gemeente Tiel wil het bedrijvenpark Medel uitbreiden. Hiervoor moet een nieuw bestemmingsplan vastgesteld worden. Voorafgaand hieraan zijn de milieugevolgen van dit plan onderzocht in een milieueffectrapport.

Procedurele gegevens:

Ter inzage legging MER: 2 februari t/m 15 maart 2017

Toetsingsadvies uitgebracht: 29 maart 2017

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. dr. F.H. Everts

dhr. drs. S.J. Harkema (secretaris)

dhr. drs. M.A. Kooiman

dhr. dr. C.A. Linse (voorzitter)

dhr. ir. H. Otte

dhr. drs. G. de Zoeten

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang. Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie: <http://www.commissiemer.nl/advisering/watbiedtdecommissie>

Betrokken documenten:

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiener.nl projectnummer [3196](#) in te vullen in het zoekvak.

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Bezoekadres

A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

Postadres

Postbus 2345
3500 GH Utrecht

t 030-2347666

e mer@eia.nl

w commissiemer.nl

